

การวิเคราะห์แนวคำตอบข้อสอบอัตนัยจำลองล่าสุด ครั้งที่ 14 (2/2552)

วิชากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพสอบบัญชี

ข้อสอบครั้งนี้เป็นไปตามที่คาดหมายอยู่พอสมควร กฎหมายหลักทรัพย์ออกข้อ 2. และกฎหมายภาษีอากรออกข้อ 3. วิเคราะห์ข้อสอบเป็นสองส่วนดังนี้

1. กฎหมายหลักทรัพย์

ข้อสอบคราวนี้คล้ายกับข้อสอบคราวที่แล้วมาก และดูเหมือนว่ากฎหมายหลักทรัพย์มีแนวโน้มจะออกข้อสอบอัตนัยทุกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นในเรื่องความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเป็นสำคัญ หากได้ดูข้อสอบย้อนหลัง จะเห็นว่า ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเป็นหัวใจของกฎหมายหลักทรัพย์เลยทีเดียว

ข้อสอบถามว่า หากผู้ถือหุ้นในบริษัทหลักทรัพย์แห่งหนึ่ง ได้รับความเสียหายจากการลงทุนซื้อหุ้น และร้องเรียนต่อสำนักงาน กสท. แล้ว สำนักงาน กสท. มีอำนาจดำเนินการลงโทษกับผู้สอบบัญชีได้อย่างไรบ้าง กรณีนี้ เห็นว่า เมื่อผู้สอบบัญชีไม่ได้ปฏิบัติตามสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีและข้อกำหนดเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดแล้ว สำนักงาน กสท.สามารถดำเนินคดีอาญาได้ ตามมาตรา 287 โดยการกล่าวโทษต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อดำเนินการสอบสวนการกระทำความผิดนี้ และ สำนักงาน กสท. มีอำนาจสั่งพักหรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีได้

ส่วนการดำเนินคดีแพ่งนั้น เป็นเรื่องของผู้ถือหุ้นในฐานะเป็นผู้เสียหายโดยตรงที่จะต้องดำเนินคดีทางแพ่งต่อไป ข้อสอบคราวนี้ อาจสอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่สำนักงาน กสท. กล่าวโทษและสั่งพักการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีท่านหนึ่ง ที่ไม่ปฏิบัติตามสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและปฏิบัติตามบทพ้องในการตรวจสอบงบการเงิน ซึ่งทำให้ผู้ใช้งบการเงินหลงเข้าใจว่า งบการเงินดังกล่าวถูกต้องตามควรและน่าเชื่อถือ

2. กฎหมายภาษีอากร

กฎหมายภาษีอากรคราวนี้ออกแต่เฉพาะภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้น และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทุกบริษัทต้องเจอ คือ ราชจ่ายต้องห้าม ตามมาตรา 65 ตรี (4) ค่ารับรองหรือค่าบริการส่วนที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และ ตามมาตรา 65 ตรี (6) เบี้ยปรับและหรือเงินเพิ่มภาษีอากร ค่าปรับทางอาญา ซึ่งเป็นเรื่องบังเอิญที่มาตราดังกล่าวที่ใกล้เคียงกับข้อสอบคราวที่แล้ว ที่ออกมาตรา 65 ตรี (5) ราชจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน

ค่าปรับที่เป็นไปตามประมวลรัษฎากรนั้น เป็นราชจ่ายต้องห้ามแน่นอน ดังนั้น ค่าปรับที่เกิดจากการไม่ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย จึงเป็นราชจ่ายต้องห้าม ส่วนค่าปรับทางอาญานั้น ต้องพิจารณาว่าเป็นค่าปรับตามกฎหมายใด หากเป็นกฎหมายอื่นนอกจากประมวลรัษฎากรแล้ว สามารถนำมาเป็นราชจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ได้แก่ ค่าปรับตามกฎหมายจราจรทางบก เป็นต้น

ส่วนค่ารับรองหรือค่าบริการ ตามมาตรา 65 ตรี (6) นั้น ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ 143 (พ.ศ.2522) ว่าด้วยภาษีเงินได้ กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ของค่ารับรองและค่าบริการที่สามารถนำมาเป็นราชจ่ายได้ เช่น ต้องเป็นค่ารับรองหรือค่าบริการอันจำเป็นตามธรรมเนียมประเพณีทางธุรกิจทั่วไป และบุคคลซึ่งได้รับการรับรองหรือรับบริการต้องมีลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เว้นแต่ลูกจ้างดังกล่าวจะมีหน้าที่เข้าร่วมในการรับรองหรือการบริการนั้นด้วย เป็นต้น ดังนั้น หากผู้สอบได้อ่านกฎหมายลูกดังกล่าวแล้ว เชื่อว่าคงจะทำได้กันพอสมควร

อ.ณัฐสิทธิ์

PC Center

www.TUECPA.com

สถาบัน PC Center

ข้อ 3 ก. บริษัท จำกัดมีความประสงค์จะจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น บริษัทต้องดำเนินการอย่างไรให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(10 คะแนน)

วิเคราะห์ดังนี้

1) ประเด็นสำคัญที่โจทย์ต้องการทราบคือ บริษัท จำกัด ต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เพื่อให้สามารถจ่ายเงิน ปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งคำถามสั้น ๆ เช่นกรณีนี้แต่มิมีน้ำหนักถึง 10 คะแนน จำเป็นจะต้องตอบคำถามให้ครบถ้วนทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคำว่า “อย่างไร” จะต้องลงรายละเอียดถึงวิธีการที่ต้องดำเนินการด้วย มิใช่ว่าจะตอบเพียงแต่หลักการเท่านั้น

2) หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการจ่ายเงินปันผลของบริษัท จำกัดนั้น มีอยู่ใน ปพพ.ทั้งหมด อย่างน้อยที่สุดจะต้องยกหลักกฎหมายขึ้นอ้างอิง ซึ่งประกอบด้วย ปพพ.ม.1202, ม.1201, ม.1200 และ ม.1204 ข้อสังเกต การจัดเรียงลำดับกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียบเรียงคำตอบอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้ผู้ตรวจให้คะแนน เห็นว่า ผู้ตอบมีลำดับความเข้าใจในหลักการ และวิธีการเป็นอย่างดี

3) คำตอบที่จะต้องเขียนตอบ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ผู้ตอบจะได้คะแนนมากที่สุด ต้องประกอบด้วยประเด็น ดังนี้

(1) การที่บริษัท จำกัด จะจ่ายเงินปันผลได้นั้น จะต้องเป็นหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบใดบ้าง ตามที่กฎหมายกำหนด

เช่น

- บริษัท ฯ ต้องมีกำไร
- บริษัท ฯ ต้องไม่มีผลขาดทุนสะสม
- ทุนสำรองของบริษัทมีครบถ้วน ตามที่กฎหมายกำหนด 10% ของทุนบริษัทหรือมากกว่า ตามข้อบังคับบริษัทแล้วหรือไม่ ถ้ายังไม่ครบถ้วน จะต้องกันเงินไว้เพื่อจัดสรรเป็นทุนสำรองเท่าใด
- อื่น ๆ (ถ้ามี)

(2) วิธีการดำเนินการจ่ายเงินปันผล จะต้องทำอย่างไร ซึ่งจะต้องตอบทั้งในกรณีการจ่ายเงินปันผลประจำปี และในกรณีการจ่ายเงินปันผลระหว่างปี ซึ่งจะต้องมีประเด็น ดังนี้

- การมีมติจ่ายเงินปันผลในแต่ละกรณีต้องเป็นมติของใคร การนับคะแนนการลงมติถือเสียงข้างมากอย่างไร
- การจ่ายเงินปันผล ต้องตอบให้มีประเด็นว่า จ่ายตามสัดส่วนของจำนวนเงินที่ได้ส่งใช้ในหุ้นหนึ่ง ๆ (เว้นหุ้นบุริมสิทธิที่กำหนดเงื่อนไขที่แตกต่างไป)
- การแจ้งการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นทราบนั้น มีวิธีการอย่างไร ในกรณีหุ้นชนิดระบุชื่อและหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ
- อื่น ๆ (ถ้ามี)

4) คำถามข้อนี้ ไม่ยากเลย เรียกได้ว่า ถามตรง ๆ และเคยออกสอบมาแล้ว หลายครั้ง ขึ้นอยู่กับผู้ตอบจะเรียบเรียงคำตอบได้ครบถ้วนทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำถามหรือไม่ แต่ก็ไม่ควรวิตกกังวล ไปมาก หากตอบประเด็นหลักเกณฑ์ให้ครบถ้วน ก็น่าจะผ่านไปได้ครับ

ข้อ 3 ข. ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และประกาศกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้บุคคลใดเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (10 คะแนน)

วิเคราะห์ดังนี้

1) ประเด็นสำคัญที่โจทย์ต้องการทราบ สั้น ๆ ตรงไปตรงมาว่า มีใครบ้างที่ต้องเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตาม พรบ.การบัญชี พ.ศ. 2543 และประกาศกระทรวง ๆ ฉบับที่เกี่ยวข้อง

2) หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

- พรบ.การบัญชี พ.ศ. 2543 ม.8
- ประกาศกระทรวง ๆ เรื่อง กำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี พ.ศ. 2544
- ประกาศกระทรวง ๆ เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับช่างเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี พ.ศ. 2551

3) คำตอบข้อนี้ไม่จำเป็นต้องเขียนขยายความใด ๆ ไปมาก เนื่องจากคำถาม ถามว่า บุคคลใด ดังนั้น คำตอบจึงสั้น แต่ต้องครบถ้วน โดยเฉพาะ กรณีบุคคลธรรมดา หรือห้างไม่จดทะเบียน จะต้องขยายความให้ครอบคลุมในรอบของชนิดธุรกิจ ชนิดของสินค้าที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

4) คำถามข้อนี้เป็นคะแนนช่วยให้ผู้ที่ทำข้อสอบอัตราน้อยข้ออื่น ๆ ไม่ได้ หรือทำข้อสอบปรนัยได้น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้มีความหวังว่าจะผ่านมากขึ้น แต่กลับกันถ้าทำข้อนี้ไม่ได้เลย ก็คิดว่าทำข้ออื่น ๆ ไม่ได้เช่นกัน

ด้วยความปรารถนาดี

อ.ภูมิชาย

PC Center